

Міністерство внутрішніх справ України
Харківський національний університет внутрішніх справ

ПАМ'ЯТКА
ВИПУСКНИКА
Харківського національного
університету внутрішніх справ

За загальною редакцією
доктора юридичних наук, доцента В. В. Сокурєнка

Харків 2017

УДК 378.635.174-057.85(477.54)
ББК 67.9(4УКР-4ХАР)301.163р31
П15

Колектив авторів-укладачів:

канд. психол. наук **І. В. Клименко**, **Л. В. Васянович** (ДКЗ Нацполіції України), канд. пед. наук **Д. В. Швець** (ХНУВС); канд. юрид. наук **А. А. Васильєв**, канд. юрид. наук, доц. **К. О. Черевко** (каф. кримін. права і кримінології ф-ту № 1 ХНУВС) – розділи I, III; д-р юрид. наук, проф. **О. О. Юхно**, канд. юрид. наук, доц. **Г. І. Глобенко**, канд. юрид. наук, доц. **С. Ю. Сичов** (каф. кримін. процесу та організації досуд. слідства ф-ту № 1 ХНУВС) – підрозд. 2.1, 2.2 розд. II; канд. юрид. наук, доц. **Т. П. Матюшкова** (каф. криміналістики та суд. експертології ф-ту № 1 ХНУВС) – підрозд. 2.3 розд. II; д-р юрид. наук, проф. **О. Ю. Салманова**, канд. юрид. наук, ст. наук. співробітник **М. В. Завальний**, канд. юрид. наук **В. О. Невядовський** (каф. адмін. права і процесу ф-ту № 3 ХНУВС) – розд. IV; д-р юрид. наук, проф. **О. І. Безпалова**, д-р юрид. наук, проф. **О. В. Джафарова**, канд. юрид. наук, доц. **С. О. Шатрава**, канд. юрид. наук, доц. **С. А. Резанов**, канд. юрид. наук, доц. **О. О. Панова** (каф. адмін. діяльності поліції ф-ту № 3 ХНУВС) – розд. V (за винятком підрозд. 5.1, 5.10; підрозд. 5.5, 5.7, 5.9 у співавторстві), VI (у співавторстві), VII (співавторстві); канд. юрид. наук, доц. **О. А. Моргунов**, **О. А. Соколов** (каф. спец. фізич. підготовки ф-ту № 2 ХНУВС) та канд. техн. наук, доц. **І. В. Власенко**, канд. юрид. наук, ст. наук. співробітник **О. Ю. Прокопенко** (каф. тактич. та тактико-спец. підготовки ф-ту № 3 ХНУВС) – підрозд. 5.1, 5.10 розд. V; підрозд. 5.5, 5.7, 5.9 розд. V, розд. VI, VII у співавторстві (співавтори підрозд. 5.7 розд. V – лише І. В. Власенко, О. Ю. Прокопенко)

Упорядкували: **К. Л. Бугайчук**, канд. юрид. наук, доц.; **П. О. Білоус**

Матеріал зібрали: **І. М. Рязанцева**, канд. юрид. наук; **С. М. Марчишин**

*Рекомендовано Науково-методичною радою
Харківського національного університету внутрішніх справ,
протокол № 2 від 23.02.2017*

Пам'ятка випускника Харківського національного
П15 університету внутрішніх справ : [практ. посіб. / кол. авт.-уклад.:
І. В. Клименко, Л. В. Васянович, Д. В. Швець та ін. ; упоряд.:
К. Л. Бугайчук, П. О. Білоус] ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; МВС
України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2017. – 96 с.
ISBN 978-966-610-226-6

У практичному посібнику на допомогу молодому працівнику Національної поліції України зібрано матеріал, який буде корисним під час кваліфікації правопорушень, проведення досудового розслідування, розгляду питань, що стосуються адміністративних правопорушень. Значну увагу приділено опису необхідних практичних дій поліцейських та алгоритмів таких дій у типових ситуаціях службової діяльності.

УДК 378.635.174-057.85(477.54)
ББК 67.9(4УКР-4ХАР)301.163р31

© Харківський національний університет
внутрішніх справ, 2017

ISBN 978-966-610-226-6

© Колектив авторів-укладачів, 2017

© Сокурєнка В. В., загальне редагування, 2017

© Бугайчук К. Л., Білоус П. О., упорядкування, 2017

ЗМІСТ

I. Кваліфікація кримінальних правопорушень.....	5
II. Проведення досудового розслідування	12
2.1. Алгоритм дій працівників поліції на початку досудового розслідування.....	12
2.1.1. Загальні положення.....	12
2.1.2. Надходження до правоохоронного органу заяви (повідомлення) про кримінальне правопорушення поштовою кореспонденцією.....	15
2.1.3. Безпосереднє виявлення службовою особою кримінального правопорушення.....	15
2.1.4. Безпосереднє виявлення службовою особою кримінального правопорушення під час роботи в складі слідчо-оперативної групи.....	16
2.1.5. Загальний процесуальний порядок організації та проведення огляду місця події.....	16
2.2. Алгоритм підготовки та проведення допиту	19
2.2.1. Допит свідка	19
2.2.2. Допит потерпілого.....	22
2.2.3. Допит підозрюваного.....	25
2.2.4. Допит неповнолітнього підозрюваного	28
2.2.5. Проведення одночасного допиту декількох осіб.....	31
2.3. Алгоритм дій слідчого щодо огляду місця події	33
III. Визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень. Розмір неоподаткованого мінімуму доходів громадян.....	44
3.1. Визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень	44
3.2. Визначення неоподаткованого мінімуму доходів громадян.....	48
3.3. Вплив розміру неоподаткованого прожиткового мінімуму доходів громадян на кваліфікацію правопорушень	49
IV. Адміністративне правопорушення. Адміністративна відповідальність	50
4.1. Адміністративне правопорушення та його склад	50
4.2. Адміністративна відповідальність	52
4.3. Порядок складання процесуальних документів у справах про адміністративні правопорушення.....	55
4.4. Кваліфікація окремих адміністративних правопорушень	60
4.4.1. Стаття 173. Дрібне хуліганство	60
4.4.2. Стаття 178. Розпивання пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв у заборонених законом місцях або поява у громадських місцях у п'яному вигляді.....	62

4.4.3. Стаття 185. Злісна непокора законному розпорядженню або вимозі поліцейського, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, військовослужбовця 65

V. Дії поліцейських у типових ситуаціях службової діяльності..... 67

5.1. Дії поліцейських після зупинки транспортного засобу 67

5.2. Дії працівника поліції, якщо водій вимагає надати йому докази порушення ним Правил дорожнього руху..... 67

5.3. Чи можна визнати пасивний опір водія (зачинився в автомобілі) злісною непокорою..... 69

5.4. Яким є порядок складання матеріалів стосовно осіб, які належать до спеціальної категорії (суддів, депутатів, прокурорів, дипломатів, водіїв спеціальних автомобілів, які порушили Правила дорожнього руху) 69

5.5. Яким є порядок перевірки документів у правопорушника..... 70

5.6. Що слід вважати непокорою, а що – злісною непокорою працівнику поліції 72

5.7. Дії поліцейського в разі виявлення снарядів, які не вибухнули, вибухових, хімічних, радіоактивних та інших речовин 73

5.8. Дії поліцейського під час забезпечення охорони місця події 74

5.9. Дії поліцейського під час супроводження затриманого пішим порядком 75

5.10. Дії поліцейських під час доставляння правопорушника службовим транспортом 76

5.11. Порядок звернення поліцейського до громадян..... 76

VI. Алгоритм дій поліцейських при прибутті на місце ДТП та оформленні матеріалів про адміністративне правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху 78

VII. Алгоритм дій працівників поліції під час виклику за фактом сварки на сімейно-побутовому ґрунті..... 90

Виробничо-практичне видання

КЛИМЕНКО Ігор Володимирович
ВАСЯНОВИЧ Лариса Василівна
ШВЕЦЬ Дмитро Володимирович та ін.

**Пам'ятка випускника
Харківського національного університету
внутрішніх справ**

Редагування *М. В. Цветкової-Верніченко, П. О. Білоуса*
Внесення правок, комп'ютерне верстання *А. О. Зозулі*
Дизайн обкладинки *А. С. Тяпкіна*

Формат 60×84/16. Ум.-друк. арк. 5,62.
Обл.-вид. арк. 5,7. Тираж 650 пр. Зам. № 2017-4.
Видавець і виготовлювач –
Харківський національний університет внутрішніх справ,
просп. Льва Ландау, 27, м. Харків, 61080.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3087 від 22.01.2008.